

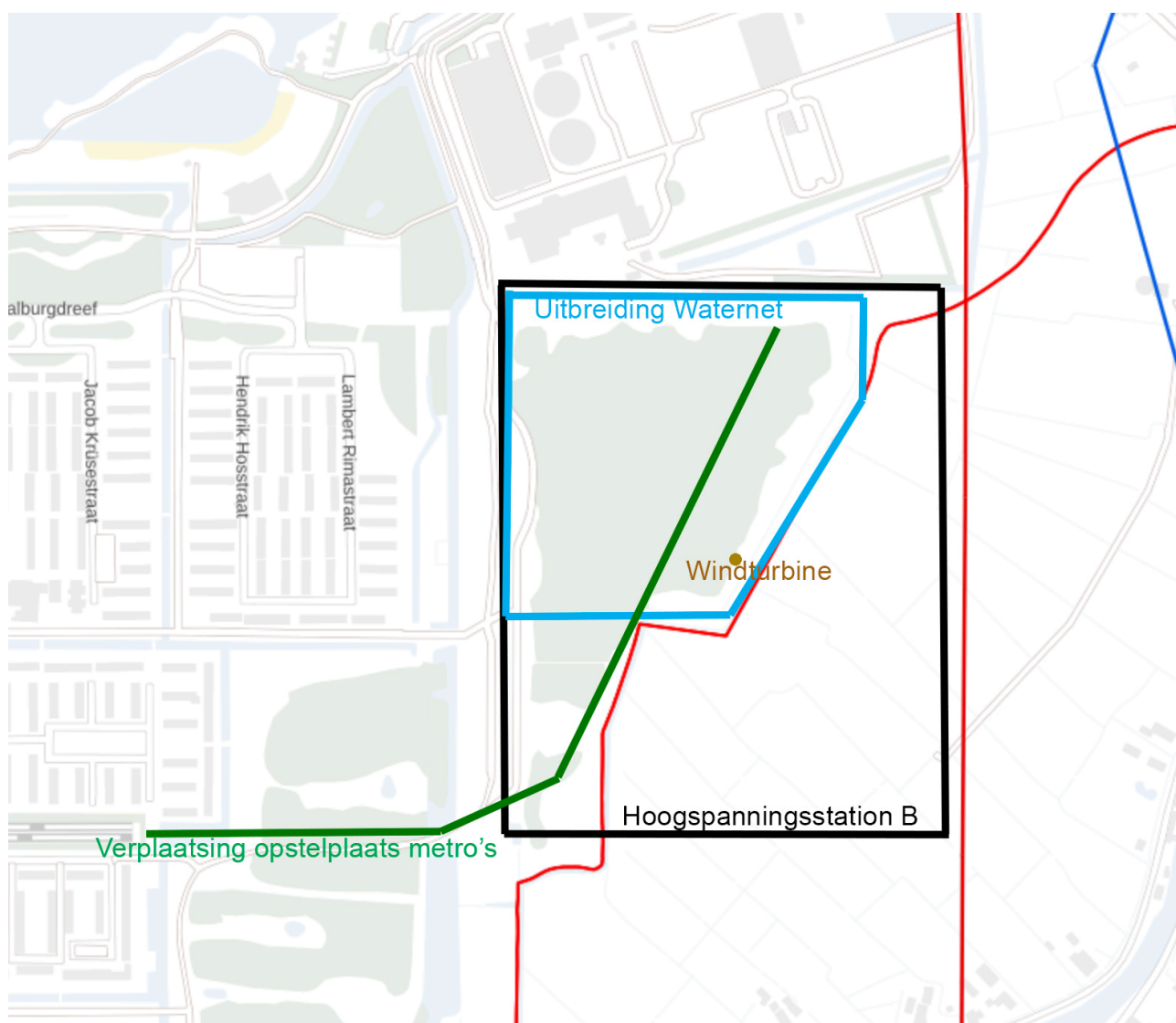
Samenvatting Gaasperzoom en gebiedsclaims

De afgelopen week zijn er meerdere berichten uitgebracht die betrekking hebben op de Gaasperzoom. Daarom een samenvatting.

Uitgangssituatie:

Op de Gaasperzoom (naast Gein3 plus het aangrenzende weilandgebied tot aan de rode hoogspanningslijn in De Ronde Venen) liggen meerdere ruimteclaims:

- Locatie B voor een **hoogspanningsstation** (zwarte rechthoek van 20 tot 25 ha) - rijksoverheid
- **Uitbreiding drinkwaterproductie door Waternet** (lichtblauwe veelhoek in Gaasperzoomgebied) - gemeente Amsterdam
- **Verplaatsing opstelplaats metro's** (groene streep door Gaasperzoom tot aan Waternet) - gemeente Amsterdam
- **Windturbine** met tiphoogte 240 m of hoger (bruine stip in Gaasperzoom) - gemeente Amsterdam

Toelichting:

- **Hoogspanningsstation B:** ongeveer 100 m vanaf huizen Gein(3) en 180 m tot boerderijen langs Geinrivier
- **Uitbreiding Waternet:** over 20 tot 30 jaar; ongeveer 100 m vanaf huizen Gein(3)
- **Verplaatsing opstelplaats metro's:** vanaf 2030
- **Windturbine:** Vervalt waarschijnlijk vanwege de nieuwe afstandsnorm 2 x tiphoogte

Crisiswetgeving

Het kabinet heeft op 11 september 2026 de **crisiswetgevingsaanpak** tegen netcongestie gepubliceerd waarin uitbreidingen van midden- en hoogspanningsstations vergunningvrij worden voor zowel de ruimtelijke omgevingsplanactiviteit (schrappen planologische procedures) als de bouwtechnische activiteit. Hierdoor vervalt een groot deel van het vergunningstraject. Wel gelden er voorwaarden over de omvang en ligging; ook geldt het uitsluitend voor locaties waar hoogspanningsstations planologisch al zijn toegelaten.

De oude, huidige, vergunningsprocedure biedt een formeel moment voor het wege van belangen van omwonenden, gemeenten en andere belanghebbenden en is er rechtsbescherming. Door het schrappen van het grootste deel van de vergunningsprocedure verschuift de afweging grotendeels naar eerdere planologische keuzes of algemene regelgeving. Hierdoor worden de mogelijkheden beperkt om projectspecifieke bezwaren via het vergunningenspoor aan de orde te stellen. De consultatieronde voor deze crisiswetgeving start nu, waarna de Kamer zich moet uitspreken over deze crisiswetgeving.

Natuurherstelverordening

Daarnaast geldt de **Europese Natuurherstelverordening (EU) 2024/1991**. Bepaalde natuurtypen moeten worden hersteld, in goede toestand worden gebracht en vervolgens tegen ernstige verslechtering worden beschermd. Daardoor kan een bouwplan in of nabij zo'n gebied moeilijker worden, maar de verordening bevat ook uitzonderingen, waaronder voor projecten van groot openbaar belang.

Nederland heeft op 25 augustus 2026 de eerste versie van zijn Nationaal Herstelplan/ Natuurplan bij de Europese Commissie ingediend. Het plan wordt in oktober 2026 ter inzage gelegd; het definitieve plan moet uiterlijk 1 september 2027 worden ingediend. Daardoor zijn de precieze Nederlandse gebiedskeuzes en maatregelen op dit moment nog niet definitief.

Voor projecten voor de productie van **hernieuwbare energie**, inclusief aansluiting op het net en bepaalde opslagvoorzieningen, bevat artikel 6 een bijzondere uitzonderingsregeling: die projecten worden **verondersteld van groot openbaar belang te zijn**. Onder voorwaarden kan bovendien worden afgeweken van de eis dat er geen minder schadelijk alternatief voorhanden is.

Kortom: voor windturbines en hoogspanningsstations worden de vergunningsprocedures als het aan het kabinet ligt grotendeels geschrapt en is de bescherming volgens de Natuurherstelverordening niet van toepassing.

Begin oktober is er een gesprek met TenneT, waarbij vanuit Gein zal worden aangegeven dat de locatie B onacceptabel is omdat:

1. Hoogspanningsstation B veel te dicht bij de woningen ligt (ongeveer 100 meter). Het gezondheidsrisico betreft niet alleen straling, maar vooral het actuele risico op aanslagen en sabotage, dat zeer ernstige gevolgen kan hebben voor bewoners van Gein, omdat daar ook de hogedrukgasleiding loopt en Waternet is gesitueerd.
2. Dit gebied van de Gaasperzoom is een drukbezocht dagelijks leefgebied van bewoners in Gein, met name van Gein3 en 4. Dat leefgebied is van de bewoners en maakt onlosmakelijk deel uit van het woongenot; verandering in een industrieel gebied is onacceptabel.